

LA NOVA LLEIDA DEL MARGE ESQUERRE

Amic Francesc Mòdol, membres de l'Associació de Comerciants de la Bordeta, amigues i amics,

Em complau ser avui entre tots vosaltres en ocasió de la presentació d'aquesta nova Guia de Comerç i de Serveis de la Bordeta, a invitació del president de l'Associació de Comerciants, que m'ha demanat fer algunes reflexions sobre el futur d'aquesta part de la nostra ciutat.

Si repassem ràpidament **la política municipal** en la història recent de Lleida, la que comença a canviar la ciutat a partir de les primeres eleccions municipals en democràcia, podem resumir-la en una sola expressió: **fer ciutat**. Com sabeu, i alguns dels més grans ho recordaran perfectament, Lleida era, **l'any 1979, una ciutat desestructurada, en lo físic i deixada en lo social**. Des del primer moment, vàrem iniciar un llarg procés, encara no

acabat del tot, d'estructurar la ciutat, **connectant el centre urbà amb els diferents barris, i de dotar-la dels equipaments i serveis públics que milloressin el nivell de vida de ciutadanes i ciutadans i asseguressin la cohesió social a Lleida.**

Quan la democràcia va tornar a la Paeria, els barris de Lleida estaven desconectats del centre urbà, les comunicacions eren dolentes i el transport públic, en molts casos, inexistent. Com sabeu, la ciutat de Lleida ha tingut, històricament, **tres barreres** que han limitat el seu creixement urbà en condicions satisfactòries per als residents en els diferents barris que la integren. Una barrera és **el Turó de la Seu Vella** que ha definit la primera ronda de la ciutat, seguint, en bona mida, l'antiga muralla. Com sabeu, el Centre Històric de Lleida ens va arribar molt degradat, i el nostre monument més important, la Seu Vella i tot l'entorn del Turó, en condicions precàries. En conseqüència, vàrem iniciar la llarga tasca de **rehabilitar el Centre Històric**, i de dignificar l'entorn de la Seu Vella i alguns dels elements del Turó, com **els pous de gel que**

obrirem al públic el proper dimarts, dia 23, i que us convido a visitar.

La **segona barrera era el ferrocarril**. Una primera intervenció va aconseguir fer desaparèixer el pas a nivell de la carretera d'Oscà, soterrant la via fèrria. Però restava l'escull més important: la mateixa estació de RENFE, que separava els barris de Balàfia i de Pardinyes del centre urbà de Lleida. Hem hagut d'esperar a **l'arribada del tren d'alta velocitat per endegar una remodelació total de l'entorn de l'estació**, que passarà de ser una barrera a ser un eix sobre el qual centrar noves activitats ciutadanes públiques i privades. Algun dels nous elements que comporta el **Pla de l'Estació**, com veurem més endavant, són de gran interès per a la Bordeta i els seus veïns.

La **tercera barrera era, naturalment, el riu Segre**. No fa tant temps, com molts podeu recordar, que els veïns de Cappont, de la Bordeta o de Magraners deien que "anaven" a Lleida quan es dirigien al casc antic de la ciutat. Alguns encara en conserven l'expressió tot i els espectaculars canvis haguts en tots aquests anys de democràcia. Uns

canvis que inclouen la **multiplicació de ponts i passarel·les de vianants i la canalització del riu, convertint-lo en un parc fluvial des de la Mitjana fins a Rufea, l'acabament del qual forma part dels nostres projectes per a l'actual quadrienni de govern municipal.** Una zona en la que la ubicació del **campus universitari, connectat directament amb la Bordeta** mitjançant el vial amb Cappont, ja està donant una nova vida a tot el marge esquerre del riu.

Però aquí no acaben els projectes. M'acabo de referir a la important connexió de la Bordeta amb l'altre gran barri del marge esquerra, per tal que suposa un gran pas endavant en les seves possibilitats de comunicació, abans limitades a la via que passa per l'avinguda de les Garrigues. En una altra zona de Lleida, els Barris Nord, la seva connexió amb el centre urbà és tan important com la connexió entre els tres barris de Balàfia, Pardinyes i el Secà de Sant Pere. El mateix hem d'entendre en el cas de la Bordeta: **són tan importants les connexions amb Cappont i amb els Magraners**, en part ja millorades, **com amb el cor de la ciutat.**

És aquí on volia arribar. Perquè **en els propers anys la Bordeta es trobarà situada en un lloc on la transformació urbana serà més important.** En efecte, una de les barreres que separa la Bordeta de Cappont no és altra que la carretera **Nacional-II**. Superar aquesta barrera només pot fer-se **convertint-la en una nova avinguda urbana** que, com en el cas del riu o el de la via del ferrocarril, en lloc de separar dues parts de la ciutat, les uneixi. Aquesta és una de les principals apostes de futur per a la Bordeta i per a Lleida. Aquesta nova avinguda o bulevard permetrà noves connexions perpendiculars a la ella mateixa que, acompanyades de les edificacions corresponents, donaran continuïtat a la trama urbana, posant l'accés a la Bordeta a uns pocs minuts, a peu, del barri veí. Des del complex de cinemes fins gairebé a prop del Cementiri, quatre nous vials, juntament als dos existents actualment, donaran nova forma i cohesió al barri que, en expressió afortunada del vostre butlletí informatiu, faran que la Bordeta no sigui el cul-de-sac que ja ha començat a deixar de ser.

Naturalment, per fer possible aquest gran projecte de transformació de la N-II en bulevard, prèviament, cal que la densitat del trànsit disminueixi de forma notable, especialment pel que fa a la circulació de vehicles pesats que es dirigeixen als polígons industrials de Lleida. Aconseguir-ho **depèn, únicament, de poder finalitzar la Variant sud de Lleida.** La manera de construir aquesta variant, mal connectada i amb només dos carrils de circulació, l'ha fet poc operativa per a la finalitat per a la qual estava prevista: precisament alleugerir el trànsit per la N-II amb l'objectiu de recuperar aquesta via de pas per a la ciutat, com a via urbana, com hem recuperat el Passeig de Ronda gràcies a la construcció de la Variant nord.

Sortosament, l'actual govern de la Generalitat de Catalunya, a qui pertoca la construcció d'aquesta variant, s'ha mostrat sensible a les necessitats ciutadanes, del barri i dels mateixos usuaris de la variant, i endegarà les accions oportunes per poder realitzar els canvis necessaris en el període de temps més breu possible, comptant, és clar, amb les disponibilitats pressupostàries. Aquests canvis contemplen **el desdoblament de la Variant sud de Lleida,**

però, prèviament, es vol assegurar la correcta connexió de l'actual variant, d'una banda, amb la carretera de Tarragona i els polígons industrials, i, d'altra banda, amb l'autopista, qüestió avui encara no resolta tot i que resulta bàsica per al seu correcte funcionament. Aquest és l'acord al qual vàrem arribar amb el Conseller de Política Territorial i Obres Públiques en la seva primera visita oficial a la nostra ciutat.

Dos nous vials són especialment importants: un n'és la **connexió de la Variant sud amb el campus universitari de Cappont**. Un eix que partint del nus de la carretera d'Artesa amb la Variant sud, segueix pel carrer Ludovico Pius, carretera d'Albatàrrec, partida d'Aubares i finalitza en el nus de la rotonda del campus universitari. Connexió, doncs, d'un dels extrems de la Variant sud amb Cappont passant per l'àrea de la Bordeta.

Un segon vial fa referència a les novetats de futur per a la Bordeta que ja he esmentat en parlar del Pla Especial de l'Estació. Es tracta d'un nou eix urbà que surt **del Nou Pont en la perllongació del carrer Príncep de Viana**, travessa

el riu sobre un nou pont del tren, passa vora els Camps Elisis, travessa la carretera nacional a Barcelona, segueix pel camí de Picos, continua pels carrers Galícia i Palauet, Institut Maria Rúbies, nou pont sobre el tren, Magraners i **connexió amb l'altre extrem de la Variant sud.**

Amb aquestes dues noves vies cal destacar que la Bordeta, i també els Magraners, quedarà situada en un lloc clau del circuit principal de la mobilitat i de l'accessibilitat al centre de la ciutat. Connexió ràpida amb l'estació de l'AVE, d'una banda, i connexió igualment directa amb el campus universitari i el centre històric de la ciutat. Lloc central no sols d'entrada i sortida a la ciutat des del sud, sinó també des del sistema territorial de l'autovia i l'autopista. **La Bordeta**, lluny de ser el cul-de-sac al qual abans m'he referit, **gaudirà d'una molt superior centralitat que no la que té en l'actualitat.**

Aquesta, doncs, és una de les principals apostes que ha de fer la ciutat en el pròxim futur. **En l'espai comprés entre la Bordeta i la carretera N-II tenim una part molt destacada del futur creixement urbà de Lleida.** Els nous

habitatges incrementaran la població del barri. Els nous veïns precisaran de nous serveis que generaran noves activitats al barri. La nova centralitat atraurà gent de fora que tindrà en els serveis del barri un primer contacte amb la ciutat que visiten. La Bordeta s'ha d'anar preparant per a aquest futur, cada dia més proper.

Naturalment, el creixement del barri, l'increment de la seva població i el previsible increment d'activitats privades, demanen, per part de l'Ajuntament, els complements necessaris de serveis públics que assegurin el manteniment i la millora dels seus estàndards urbanístics. Per exemple, la plaça del Centre, que va ser aprovada en la darrera Junta Local del Govern municipal. Però **el tema clau és l'ampliació del local social del barri**. El local social del barri, un dels primers fets a Lleida, se'ns ha quedat, sortosament, petit. Per ampliar-lo, la Paeria ha adquirit 3.000 metres quadrats, per la via d'expropiació, situats en una parcel·la urbana posterior al local. Farem el projecte d'ampliació, però, abans, cal que tinguem ben clar els usos a què serà destinat. Treballarem conjuntament en

definir-los de manera que tot el procés d'ampliació pugui resoldre's al més aviat possible.

La Bordeta o Vila Nova de Fontanet? L'amic Francesc Mòdol, en la seva aproximació a la història del que ell denomina "el nostre territori", insisteix en el nom de Vilanova de Fontanet. L'antiguitat dels assentaments humans en aquesta part de l'Horta de Lleida, la seva activitat agrícola, la importància que per a aquesta activitat tenia, i té, el sistema de recs, fan que trobem a **la Bordeta una part de la ciutat amb un patrimoni històric peculiar**, la conservació del qual forma part de les prioritats municipals. Conservar-lo i donar-lo a conèixer, com una forma d'aportació del barri al conjunt de la ciutat, com a manifestació de la identitat de l'antiga Vilanova de Fontanet i com un element d'atracció cap al barri de nous visitants.

M'estic referint, precisament, a les **restes trobades de l'antiga Vilanova de Fontanet**, d'una banda, i, en especial, de **l'antic Molí de Vilanoveta, o de Sant Anastasi**, la recuperació del qual ja ha tingut una primera fase i hi ha, en portes, una segona pendent del projecte i del finançament.

En aquesta línia de treball s'hi troba **la recuperació del xalet de la Canadenc**, com a **Eco-Museu de l'Aigua**, complementat amb el gran **Parc Urbà del Canal de Serós**, projectes que esperem poder veure realitzats en el transcurs dels propers tres anys.

A més del Parc de l'Aigua que acabo d'esmentar, la topografia del barri permet la realització de **dos miradors** singulars. Un seria situat sobre la sèquia de Fontanet, en el tram urbà de l'avinguda de les Garrigues, front a la zona de nova urbanització; i l'altre damunt la serra de la Bordeta i la bòbila de Puigdevall. Un conjunt d'actuacions, en definitiva, l'objectiu de les quals no és sinó **la recuperació de l'antiga solera de Vilanova de Fontanet i la seva projecció, des de la Bordeta, a tota la ciutat de Lleida i més enllà dels seus límits municipals.**

Crec que ha quedat ben dibuixat **el futur** que, des de la Paeria i amb la participació de tots els veïns i comerciants del barri, volem per a la Bordeta. En resum, **una nova i molt important zona d'expansió urbana de Lleida, que constituirà una nova centralitat urbana, ben**

connectada amb dos eixos principals de comunicació, amb els equipaments públics necessaris i les singularitats històriques i recents que projectin el barri, i la seva gent, arreu.

No us voldria cansar més amb aquesta xerrada, necessàriament concentrada, i que, per aquest motiu, pot començar a avorrir. No vull acabar, però, sense fer algunes consideracions que em semblen igualment oportunes en parlar del futur de la Bordeta, que tenen una estreta relació amb l'activitat comercial i de serveis al barri que, avui, ens ha reunit aquí a tots els presents, amb motiu de la presentació de la nova Guia Comercial i de Serveis que tot seguit tindrà lloc.

Mireu, **el futur** que acabo de dibuixar **per a la Bordeta** és **el d'un barri gran; amb molta més població que els 12.000 habitants actuals; amb molta més atracció en comerç i serveis que els 15.000 actualment avaluats; amb una relació molt més propera de veïnatge amb el barri de Cappont i amb el centre urbà; amb majors facilitats de comunicació dins de Lleida i amb les**

rodalies de Lleida; i amb un atractiu específic susceptible d'atreure nous veïns i nous visitants. Els veïns del barri, i de forma expressa l'Associació de Comerciants de la Bordeta, ens manifesten la seva preocupació per la possibilitat, a curt termini, que el barri perdi atractiu -i atracció- a favor d'altres zones de Lleida. La proximitat amb els veïns, sens dubte, incrementarà la competència.

Sortosament, l'Associació de Comerciants no sols és conscient del risc, sinó que n'assumeix el repte i es prepara per fer-li front amb la modernització dels seus comerços i amb l'endegament d'activitats que contribueixin, primer, a fixar els consumidors del barri "Aquí mateix" -com s'encapçala el vostre butlletí- en els 350 establiments comercials existents i, després, a atreure'n de nous amb la millora de l'oferta comercial, que ha de fer un veritable plaer el venir a comprar a la Bordeta. Està a les vostres mans.

Des de la Paeria, ja ho he dit, posarem les bases de l'urbanisme, dels equipaments i dels serveis municipals com a plataforma de progrés de la Bordeta.

La resta, repeteixo, l'heu de posar vosaltres. Feu confiança al vostre Ajuntament com jo us la faig a tots vosaltres.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

ÀNGEL ROS DOMINGO
ALCALDE DE LLEIDA

Vilanova de Fontanet
La Bordeta

Lleida, 16 de març de 2004